

6

SECTOR INDUSTRIAL

RESUM

Des de l'any 2000, el pes de la indústria balear i l'ocupació en el sector van perdent representativitat en l'economia balear. En termes de PIB, la indústria balear ha perdut un punt percentual en el període que va des de 2000 a l'exercici 2010 i dos punts en termes d'ocupació, per situar aquests percentatges el darrer any en un 5,8% i 7%, respectivament. Amb l'objectiu de modificar substancialment aquest comportament i aconseguir més representativitat de la indústria en l'economia balear s'ha elaborat el Pla Industrial de les Illes Balears 2011-2020. Quant a l'índex de producció industrial (IPI base 2005), les dades mostren que el període de refredament econòmic en la indústria balear es manté i amb major efecte a les Illes Balears que a la resta de l'Estat, ja que aquest indicador presenta el 2010 una variació negativa del 8,3% a Balears, mentre a Espanya registra un creixement positiu del 0,9%.

Malgrat això, s'observa durant el 2008 que el nivell de cartera de comandes presenta, en el cas de les Illes Balears, una atenuació del pendent negatiu, la qual cosa podria explicar l'augment sobtat i sensible de l'indicador de clima industrial durant el primer trimestre de 2008. Aquest millor comportament del clima industrial té reflex sobre la capacitat d'utilització dels equips industrials que, en la seva tendència i per al període que va del tercer trimestre de 2008 al darrer de 2009, creix 15 punts bàsics. Aquest fet pot explicar el millor comportament relatiu dels preus industrials a les Illes Balears enfront de la resta de l'Estat.

Quant al nombre d'empreses, només en dos grups de Illes Balears s'han obtingut resultats positius en relació amb l'exercici 2009. Alimentació, amb 13 empreses més, i begudes i tabac, amb sis empreses més en relació amb l'exercici anterior.

En referència a l'ocupació, 2010 ha representat un any difícil, ja que s'han destruït 1.610 ocupacions respecte a l'exercici anterior, dels quals el 15% han estat autònoms i el 85% restants assalariats.

Si analitzem els ingressos d'explotació del sector, han ascendit fins als 4.266 milions d'euros, la qual cosa suposa una caiguda del 22,34% respecte a l'exercici anterior. Quant a les despeses d'explotació, l'exercici 2010 s'han comptabilitzat 3.885 milions d'euros, amb un decreixement del 20,8%. Quant a la inversió en noves indústries, les dades editades pel Registre Industrial de la direcció general d'Indústria reflecteixen un millor comportament en relació amb l'exercici anterior. Així, en termes d'inversió, la xifra ha arribat a 883 milions d'euros. Cal remuntar-se fins a 2002 per quantificar una xifra similar.

6.1.

INTRODUCCIÓ

En aquest apartat, s'analitza l'evolució de la producció i l'ocupació del sector industrial. Aquesta informació es desglossa i s'amplia per estructures d'empreses i per les principals branques productives del sector industrial a les Illes Balears a partir de les dades de l'IBESTAT, relatives a l'enquesta industrial. També s'analitzen l'índex de producció industrial (IPI), l'índex de preus industrials (IPRI) i altres indicadors conjunturals del sector industrial, com l'evolució de la utilització de la capacitat industrial, l'índex de clima industrial, el nivell de cartera de comandes i la tendència de la producció industrial i de la inversió industrial.

Començant per l'evolució del PIB i de l'ocupació en el sector, s'aprecia que des de començament de 2000, tant en termes del pes de la indústria balear com de l'ocupació, es perd importància en relació amb el conjunt de l'economia de les Illes Balears. Així, referent al PIB, la pèrdua de representativitat és de més d'un punt bàsic des de començament de decenni (del 7% a 5,8%) i de dos punts en termes d'ocupació (del 9% el 2000, al 7,1% el 2010). L'evolució 2000-2010 mostra una tendència persistent a la baixa any radera any, excepte el 2008 pel PIB i el 2009 per l'ocupació. [\(Vegeu el gràfic A1-9\).](#)

Entrant en l'anàlisi purament conjuntural, el sector industrial continua presentant certes dificultats. Si començam amb l'índex de producció industrial, s'observa que per al cas de les Illes Balears des de 2005 fins a 2010, aquest índex descendeix 30 punts bàsics (de valor 100 el 2005 a 70,4 el 2010), mentre que per a Espanya cau aproximadament la meitat que a les Illes Balears (de valor 100 el 2005 a 83,4 el 2010). [\(Vegeu el quadre AI-29\).](#)

En el nivell de cartera de comandes i de la producció, el canvi de tendència negatiu ja es deixa notar a partir del segon semestre de 2007. [\(Vegeu els gràfics AI-10 i AI-11\).](#)

En canvi, en termes de l'índex de preus industrials, les Illes Balears han mantingut una tendència relativa millor respecte a Espanya des del segon semestre del 2004. [\(Vegeu el gràfic AI-12\).](#)

En correspondència amb aquest millor comportament relatiu dels preus industrials, s'observa un repunt durant el 2008 i el primer semestre del 2009, tant en l'evolució de la capacitat d'utilització dels equips industrials a Balears com en l'indicador de clima industrial. [\(Vegeu els gràfics AI-13 i AI-14\).](#)

6.2.

L'EVOLUCIÓ DE LES EMPRESES INDUSTRIALS

Quant al nombre d'empreses industrials de tots els grups que componen la indústria balear, només dues, alimentació i begudes

i tabac, presenten un creixement respecte de l'exercici anterior (13 empreses més que el 2009 en el primer i sis més en el segon). La resta de grups tanquen amb un balanç negatiu, la qual cosa en termes agregats es tradueix en una reducció de 484 empreses menys de les existents el 2009, i en termes percentuals representa una reducció del 8,7%. [\(Vegeu el quadre AI-30\).](#)

Els resultats negatius de cinc dels grups recullen el 81% de la caiguda del nombre d'empreses industrials a les Illes Balears. Així, el grup de reparació i instal·lació de maquinària i equip, amb una caiguda de 181 empreses respecte a 2009 (-19,26%) lidera la pèrdua d'empreses, seguida d'aigua i residus amb 68 empreses menys (-21,18%); subministrament d'electricitat i gas amb 58 empreses que han tancat durant el 2010 (-21,97%), tèxtil, confecció, cuir i calçat amb 45 menys (-10,18%) i, finalment, fusta i suro, amb una caiguda de 42 empreses, la qual cosa significa una reducció del 7,07%. Aquests cinc grups presenten en termes agregats, 394 menys de les existents el 2009.

6.3.

EVOLUCIÓ DE L'OCUPACIÓ

En termes d'ocupació, l'exercici 2010 a la indústria balear no es pot considerar positiu. El balanç és la destrucció de 1.610 ocupacions respecte a l'exercici anterior, de les quals el 15% correspon a treballadors autònoms i el 85% restant a assalariats. L'únic grup que presenta un

balanç clarament positiu és el de reparació i instal·lació de maquinària i equips, que amb un augment del 5,4%, crea 14 nous llocs de treballadors autònoms i 87 treballadors assalariats més dels existents en 2009; és a dir, un total de 100 ocupacions noves. Quant als grups amb pitjor comportament, en destaquen que suposen gairebé el 70% de la pèrdua d'ocupacions del sector. Per ordre d'importància són: fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equips (289 ocupacions menys); fabricació d'altres productes minerals no metàl·lics (278 treballadors menys); fabricació d'altres tipus de material de transport (redueixen en 216 persones el nombre de llocs de treball); indústries de la fusta i el suro, excepte mobles, cistelleria i esparteria (una caiguda de 178 persones); i la indústria de l'alimentació (132 ocupacions menys que el 2009). [\(Vegeu el quadre AI-31\).](#)

6.4.

L'EVOLUCIÓ DE LES BRANQUES INDUSTRIALS

Aquest punt es subdivideix en quatre apartats, els dos primers (6.4.1 i 6.4.2.) presenten dades relatives a l'enquesta industrial de l'INE, a partir de la informació elaborada per l'IBESTAT. Els apartats 6.4.3 i 6.4.4 analitzen amb més atenció algunes de les branques industrials més importants de la indústria balear, com són la branca no manufacturera principal, energia i aigua, i dins de les branques manufactureres, cal destacar l'activitat de les

indústries relacionades amb el sector de la construcció.

6.4.1. DADES GENERALS DE L'ENQUESTA INDUSTRIAL

Començant pel costat dels ingressos, i per a l'exercici 2009, els ingressos d'explotació van aconseguir 4.266 milions d'euros, la qual cosa suposa una caiguda del 22,34% respecte al resultat obtingut durant l'exercici anterior. El grup de subministrament d'electricitat i gas va recaptar el 36,23% del total (1.546 milions d'euros), alimentació l'11,11% i aigua i residus el 10,38%, per repartir-se la resta de grups en percentatges més reduïts el romanent de la partida d'ingressos d'explotació. (Vegeu el quadre I-32).

Si descendim en l'anàlisi d'aquesta partida, crida l'atenció que el grup de subministrament d'electricitat i gas, que ingressa el 36,23% del total, sigui, al seu torn, el que dins dels seus ingressos es trobi amb més del 50% de les subvencions, donacions i llegats que rep tot el sector. És a dir, la partida per a aquest concepte va aconseguir el 2009 la quantitat de 95 milions d'euros, dels quals 50,2 milions van acabar en el grup de subministraments d'electricitat i gas. Aquesta quantitat percebuda en forma de subvencions supera el registrat en concepte d'ingressos d'explotació pels grups d'indústria química i farmacèutica, cautxú i matèries plàstiques, productes minerals no metàl·lics diversos, metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equips, material i equip elèctric, electrònic i òptic i maquinària i equip mecànic.

QUADRE I-32. RESULTATS D'EXPLOTACIÓ PER AGRUPACIÓ I SECTOR D'ACTIVITAT A LES ILLES BALEARS. 2009

ACTIVITAT	Ingrés d'exploatació	Import net de la xifra de negoci	Treballs fets per l'empresa per al seu actiu	Subvencions, donacions i llegats	Resta d'ingressos d'exploatació
Total indústria	4.266.921	4.083.594,60	23.855,90	95.432,90	64.037,40
Indústries extractives i del petroli	56.820	52.982,10	1.061,60	42,60	2.734,00
Alimentació	473.897	466.943,70	2.211,50	3.157,20	1.584,40
Begudes i tabac	273.329	267.184,60	-	872,60	5.271,50
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	273.603	264.764,80	4,50	1.814,80	7.018,70
Fusta i suro	92.974	91.154,50	-	188,50	1.630,80
Paper i arts gràfiques	105.955	104.055,00	137,40	783,20	979,60
Indústria química i farmacèutica	46.785	44.601,60	162,30	281,20	1.740,20
Cautxú i matèries plàstiques	24.961	24.726,20	4,70	127,70	102,50
Productes minerals no metàl·lics diversos	320.238	301.045,10	250,30	11.840,30	7.102,30
Metal·lúrgic i fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip	188.247	185.302,40	158,30	432,90	2.353,00
Material i equip elèctric, electrònic i òptic	9.983	9.905,10	-	46,10	32,00
Maquinària i equip mecànic	44.502	43.647,40	284,80	184,60	385,30
Vehícles de motor i material de transport	42.232	41.551,50	4,30	144,70	532,00
Indústries manufactureres diverses	119.932	118.501,50	327,30	658,70	444,20
Reparació i instal·lació de maquinària i equip	204.481	196.130,40	419,30	105,40	7.825,50
Subministrament d'electricitat i gas	1.545.980	1.469.297,40	12.501,20	50.201,70	13.979,30
Aigua i residus	443.003	401.801,20	6.328,40	24.550,90	10.322,30

continua

QUADRE I-32. RESULTATS D'EXPLOITACIÓ PER AGRUPACIÓ I SECTOR D'ACTIVITAT A LES ILLES BALEARS. 2009

ACTIVITAT	Despeses d'exploitació	Compres netes de mercaderies	Compres netes de matèries primeres	Compres netes d'altres provisions	Despeses en serveis exteriors	Despeses de personal	Treballs fets per altres empreses	Resta de despeses d'exploitació
Total indústria	3.885.679,20	591.539,10	1.093.471,30	147.384,90	619.569,50	793.835,70	224.138,60	415.739,90
Indústries extractives i del petroli	48.899,00	54,40	7.952,60	4.225,60	14.397,40	11.014,40	4.431,60	6.823,00
Alimentació	460.373,20	61.804,00	189.067,20	19.962,20	84.323,00	84.106,20	3.177,10	17.933,50
Begudes i tabac	298.826,10	12.110,80	147.524,60	10.260,30	72.094,20	45.042,10	204,50	11.589,70
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	249.806,40	4.389,50	47.004,80	9.652,80	66.155,40	49.959,00	50.199,60	22.445,20
Fusta i suro	92.137,20	1.375,90	32.592,40	2.195,00	11.127,10	33.409,40	5.706,90	5.730,40
Paper i arts gràfiques	97.906,40	7.332,70	28.222,80	1.581,40	16.952,80	31.958,00	4.355,60	7.503,10
Indústria química i farmacèutica	44.886,80	4.049,90	9.595,10	1.204,20	13.472,70	11.348,80	1.005,90	4.210,20
Cautxú i matèries plàstiques	24.477,40	5.695,80	5.983,40	1.096,20	3.389,70	5.522,90	1.350,10	1.439,40
Productes minerals no metàl·lics diversos	303.992,40	16.912,40	90.896,90	16.079,90	64.705,70	73.056,20	16.733,80	25.607,50
Metal·lúrgic i fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip	188.968,60	2.629,30	76.180,20	4.281,90	16.988,70	64.365,70	13.145,60	11.377,30
Material i equip elèctric, electrònic i òptic	9.932,90	664,10	2.353,10	565,40	1.140,70	3.947,00	772,60	490,00
Maquinària i equip mecànic	49.028,00	4.473,40	11.024,50	13.492,40	4.746,10	11.184,80	2.639,70	1.467,10
Vehícles de motor i material de transport	44.650,00	895,60	8.223,20	2.529,40	6.197,10	15.216,20	9.864,40	1.724,00
Indústries manufactures diverses	115.538,80	1.224,50	35.649,70	3.587,50	16.389,50	46.471,20	4.836,00	7.380,40
Reparació i instal·lació de maquinària i equip	187.306,20	5.966,90	28.517,60	16.672,50	28.570,90	60.733,30	35.205,40	11.639,60
Subministrament d'electricitat i gas	1.275.573,10	448.709,60	337.901,40	10.100,70	131.958,50	102.616,60	13.540,80	230.745,40
Aigua i residus	393.376,50	13.250,30	34.781,80	29.897,70	66.960,00	143.883,90	56.968,90	47.633,90

Font: Enquesta industrial d'empreses. Institut d'Estadística de les Illes Balears (IBESTAT) a partir de dades de l'INE.

Quant a les despeses d'exploració, durant el 2009 l'import en el sector industrial balear va aconseguir els 3.885 milions d'euros, un 20,8% inferior a la dada registrada en l'exercici anterior. El 32,83% d'aquest import es produeix en el grup de subministrament d'electricitat i gas, i l'11,85% en alimentació. Si analitzam el resultat d'exploració i, en concret, el quocient resultant del benefici d'exploració sobre la despesa d'exploració s'obté que el grup més rendible és el de subministrament d'electricitat i gas, amb un 21,20%, seguit d'indústries extractives i del petroli, amb un 16,2%, i aigua i residus amb un 12,6%. En canvi, es donen grups amb resultats negatius; així begudes i tabac presenta un resultat d'exploració negatiu de 25 milions d'euros durant 2009; maquinària i equip mecànic presenta pèrdues per 4,5 milions d'euros; i vehicles de motor i material de transport presenta un balanç d'exploració negatiu de 2,4 milions d'euros; i metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip, perd 722 mil euros.

6.4.2. PRINCIPALS RESULTATS DE L'ENQUESTA INDUSTRIAL PER BRANQUES D'ACTIVITAT

Començant per l'ocupació, aquesta ha descendit en 2009 un 13,10%, la qual cosa representa un total de 3.745 ocupats menys que l'exercici anterior. En termes absoluts, el grup que més descendeix és metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equips, amb 790 ocupats menys, seguit de fusta i suro amb 771; tèxtil, confecció, cuir i calçat amb 551 ocupats menys; alimentació, que descendeix en 459, i indústries

manufactureres diverses, amb 452 ocupats menys que en 2008. Només aquests grups engloben el 81% del descens total en el nombre d'ocupants. La resta també presenta un balanç negatiu amb excepció de quatre grups, tres dels quals presenten creixements escassos: subministrament d'electricitat i gas (quatre ocupats més); indústria química i farmacèutica (sis persones més); i begudes i tabac (36 ocupats més que el 2008). L'únic grup que creix amb força en ocupació és el de l'aigua i residus, amb un augment del 23,35%, la qual cosa representa 657 ocupats més que l'exercici anterior. (Vegeu el quadre I-33).

Analitzant les dades en termes percentuals, l'anàlisi dels grups que presenten creixements en l'ocupació no varia, però quant als grups que presenten descensos, sí que s'aprecien diferències. Així, el grup que més descendeix en termes percentuals és maquinària i equip mecànic, que perd el 40,19% dels ocupats el 2009; material i equip elèctric, electrònic i òptic, amb un descens del 34,74%; fusta i suro, amb un descens del 33,59%; indústries extractives i del petroli amb un -25,81% i, finalment, cautxú i matèries plàstiques, amb un descens del 23,62% en el nombre d'ocupants el 2009 respecte de l'exercici anterior, 2008.

En termes de la productivitat aparent del treball en la indústria balear, aquesta se situa el 2009 entorn dels 63.700 euros per ocupat, però s'ha d'observar que el grup de subministrament d'electricitat i gas distorsiona aquesta dada agregada, ja que amb els seus 588.400 euros per ocupat afecta a l'alça la dada global. Si recalculam la productivitat ometent aquest últim grup, el valor descendeix un

poc més de 20. euros fins a 40.980 euros per treballador. A banda d'aquest grup, destaquen vehicles de motor i material de transport (78.000 euros per ocupat), aigua i residus (69.400 per ocupat) i indústries extractives i del petroli (69.200 euros per ocupat). (Vegeu el quadre I-34.)

Partint del fet que la productivitat aparent del factor treball es pot descompondre en l'excedent brut d'explotació per ocupat i cost salarial unitari, es pot constatar com es reparteix aquesta productivitat entre

tots dos conceptes en termes percentuals. Doncs bé, només subministrament d'electricitat i gas, juntament amb indústries extractives i del petroli, presenta un pes del cost laboral unitari en la productivitat aparent del factor treball per sota del 50%, la qual cosa reflecteix el pes important que el factor humà té en la indústria balear. Així, aquells grups que presenten pitjor productivitat aparent del factor treball comparteixen una característica comuna, ja que el pes del cost laboral unitari supera, en tots els casos, el 80%.

QUADRE I-33. PERSONAL OCUPAT PER AGRUPACIÓ I SECTOR D'ACTIVITAT (2008-2009)

ACTIVITAT	2008	2009	Dif.09/08	%Var.09/08
Total indústria	28.584	24.839	-3.745	-13,10
Indústries extractives i del petroli	496	368	-128	-25,81
Alimentació	3.994	3.535	-459	-11,49
Begudes i tabac	1.060	1.096	36	3,40
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	2.717	2.166	-551	-20,28
Fusta i suro	2.295	1.524	-771	-33,59
Paper i arts gràfiques	1.360	1.255	-105	-7,72
Indústria química i farmacèutica	283	289	6	2,12
Cautxú i matèries plàstiques	254	194	-60	-23,62
Productes minerals no metàl·lics diversos	2.579	2.205	-374	-14,50
Metal·lúrgic i fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip	3.631	2.841	-790	-21,76
Material i equip elèctric, electrònic i òptic	213	139	-74	-34,74
Maquinària i equip mecànic	525	314	-211	-40,19
Vehicles de motor i material de transport	439	366	-73	-16,63
Indústries manufactureres diverses	2.438	1.986	-452	-18,54
Reparació i instal·lació de maquinària i equip	2.462	2.062	-400	-16,25
Subministrament d'electricitat i gas	1.025	1.029	4	0,39
Aigua i residus	2.814	3.471	657	23,35

Font: Enquesta industrial d'empreses. Institut d'Estadística de les Illes Balears (IBESTAT) a partir de dades de l'INE i elaboració pròpia.

QUADRE I-34. PRODUCTIVITAT APARENT DEL TREBALL, EBE PER OCUPAT I COST LABORAL UNITARI A LES ILLES BALEARS (2009)

ACTIVITAT	Productivitat aparent del treball		EBE per ocupat		Cost laboral unitari	
	Milers d'euros	% Productivitat treball	Milers d'euros	% Productivitat treball	Milers d'euros	% Productivitat treball
Total indústria	63,70	48,98	31,20	48,98	32,50	51,02
Indústries extractives i del petroli	69,20	56,07	38,80	56,07	30,40	43,93
Alimentació	29,30	18,09	5,30	18,09	24,00	81,91
Begudes i tabac	39,30	-5,85	-2,30	-5,85	41,60	105,85
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	38,10	39,37	15,00	39,37	23,10	60,63
Fusta i suro	25,10	11,95	3,00	11,95	22,10	88,05
Paper i arts gràfiques	39,10	34,02	13,30	34,02	25,80	65,98
Indústria química i farmacèutica	61,40	35,18	21,60	35,18	39,80	64,82
Cautxú i matèries plàstiques	-26,50	-207,92	-55,10	-207,92	28,60	107,92
Productes minerals no metàl·lics diversos	51,00	33,92	17,30	33,92	33,70	66,08
Metal·lúrgic i fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip	28,80	20,83	6,00	20,83	22,80	79,17
Material i equip elèctric, electrònic i òptic	32,70	12,84	4,20	12,84	28,50	87,16
Maquinària i equip mecànic	24,30	-46,50	-11,30	-46,50	35,60	146,50
Vehicles de motor i material de transport	78,00	46,41	36,20	46,41	41,80	53,59
Indústries manufactureres diverses	29,30	19,45	5,70	19,45	23,60	80,55
Reparació i instal·lació de maquinària i equip	42,30	30,02	12,70	30,02	29,60	69,98
Subministrament d'electricitat i gas	588,40	82,31	484,30	82,31	104,10	17,69
Aigua i residus	69,40	39,05	27,10	39,05	42,30	60,95

Font: Enquesta industrial d'empreses. Institut d'Estadística de les Illes Balears (IBESTAT) a partir de dades de l'INE i elaboració pròpia.

6.4.3. L'ENERGIA

Començant amb la facturació d'energia elèctrica per usos, s'observa que, a diferència de 2009, presenta un resultat positiu, amb un increment anual del 3,65%. Aquest balanç és principalment fruit d'un augment substancial de l'ús domèstic d'un 10,24%, quan a l'exercici anterior va ser de -5,42%. Mallorca és l'illa que hi participa en major mesura, ja que supera el 75% del total en cadascun dels usos de facturació. [\(Vegeu el quadre AI-32\).](#)

Quant a sectors, malgrat l'augment important respecte a 2009 en l'agricultura (12,1%) i en la construcció (6%), el creixement escàs en el sector serveis (1,2%) i la caiguda en la indústria (-2,8%) donen com resultat un estancament en la dada global, amb una escassa taxa de creixement del 0,6%. [\(Vegeu el quadre AI-33\).](#)

El consum de productes petrolífers líquids s'ha reduït el 2010 un 2,96%, principalment causat per la caiguda del 5,67% del consum a Mallorca i malgrat l'augment del 14,5% a Menorca i del 7,22% a les Pitiüses. [\(Vegeu el quadre AI-34\).](#)

Pel que fa referència al consum energètic global el balanç a les Illes Balears, el 2009⁴¹ presenta un descens d'un 4,13% respecte a l'exercici anterior. Més del 80% del consum d'energia procedeix de carbó i en major mesura de productes petrolífers lleugers. Cal destacar que aquesta importància creix amb els anys, i guanyen en pes els productes petrolífers de lliga en detriment del car-

bó. Si ja el 2000 el percentatge que sobre el total del consum energètic balear tenien aquests dos grups era el 82,51% (30,6% per al carbó i el 51,91% per als productes petrolífers lleugers), el 2009 el percentatge puja fins al 84,46% (26,57% del total en carbó, que redueix el pes, i 57,89% en productes petrolífers lleugers, amb augment). [\(Vegeu els quadres AI-35 al AI-38\).](#)

Centrant-nos en l'exercici 2009 i en el consum agregat per a les Illes Balears, aquest es va comptabilitzar en 2.951.679 tep⁴², del qual l'1,8% es va obtenir mitjançant variació de l'estoc existent, el 3,2% va ser de producció pròpia, dels quals el 43,4% es va obtenir mitjançant energies renovables (33.827 amb biomassa i 7.428 amb energia solar i eòlica) i el 94,9% restant va ser importat, principalment productes petrolífers. Del 100% del consum energètic a les Illes Balears durant el 2009, el 3,37% es va destinar al sector industrial, el 57,88% al transport (34,07% al terrestre i 23,81% a l'aeri), el 4,67% al sector primari, el 14,11% al sector serveis, el 16,56% al residencial i el 3,14% restant al sector públic.

6.4.4. LES INDÚSTRIES RELACIONADES AMB EL SECTOR DE LA CONSTRUCCIÓ

La indústria del ciment és l'activitat principal de les indústries relacionades amb el sector de la construcció. L'evolució d'aquesta indústria es presenta, com cada any, en l'apartat 7.2.1., ja que la producció i el consum de ciment s'usen com un dels principals indicadors d'activitat del sector de la construcció. [\(Vegeu l'apartat 7\).](#)

⁴¹ Vegeu "Estadístiques energètiques Illes Balears, 2009", Conselleria d'Indústria, Comerç i Energia. Govern de les Illes Balears.

⁴² Aquesta unitat de mesura utilitzada és una tona equivalent de petroli: 10.000.000 Kcal.

En termes agregats, durant el 2010 s'ha extret un total de 4,1 milions de tones de minerals no metàl·lics dels quals el 89,16% han estat calcàries. Quant al lloc d'extracció, el 77,72% del total s'ha fet a Mallorca, seguida d'Eivissa i Formentera amb el 14,51%, de manera que queda per a Menorca el 7,77% restant.

Respecte a l'exercici anterior, l'extracció ha pujat un 19,87% gràcies a un augment considerable a Mallorca respecte al 2009, d'un 60,81%, en passar d'1,9 milions a 3,2 milions el 2010, amb la qual cosa ha compensat les dades negatives de Menorca, on s'han extret 0,2 tones menys que el 2009 (-40,09%) i d'Eivissa i Formentera, amb un descens respecte a l'exercici anterior de 0,3 tones (-34,41%). [\(Vegeu els quadres AI-39 al AI-40\).](#)

6.5.

LA INVERSIÓ INDUSTRIAL

Es pot observar que l'estadística de l'any 2010, corresponent als expedients de noves indústries que ha tramitat el Registre Industrial de la direcció general d'Indústria en termes agregats i d'acord amb l'escenari econòmic actual, reflecteix un millor comportament al recollit en l'exercici anterior. Així, en termes d'inversió, la xifra ha arribat a 883 milions d'euros. Cal remuntar-se fins a 2002 per quantificar una xifra similar. El 89% d'inversió s'ha materialitzat a Mallorca, el 8,8% a Menorca i l'1,8% restant a Eivissa i Formentera. [\(Vegeu el quadre AI-41\).](#)

Quant a la potència elèctrica, també des d'una tendència ascendent, la xifra també

supera la de l'exercici anterior i cal remuntar-se fins al 2007 per trobar un valor similar. El 83% de la potència s'ha destinat a Mallorca, l'11% a Menorca i el 6% a Eivissa i Formentera. En la mateixa línia, quant a personal, la xifra també millora respecte a 2009 i cal remuntar-se fins a 2007 per trobar un resultat similar. El total aconseguit és el de 5.144 persones, de les quals el 89% s'han comptabilitzat a Mallorca, el 6% a Menorca i el 5% restant a Eivissa i Formentera. Finalment, si calculam la ràtio inversió total per personal, obtenim que mentre a Mallorca el resultat és de 172.000 euros, a Menorca aconsegueix la xifra de 237.000 euros, per superar àmpliament els 70.000 d'Eivissa i 6.000 euros a Formentera.

6.6.

EL PLA INDUSTRIAL DE LES ILLES BALEARS 2011-2020

En un món cada vegada més globalitzat, la competitivitat i el dinamisme són eixos fonamentals per encarar el futur amb èxit. És clar que les institucions tenen molt per dir, promoure i facilitar. Com a resposta a aquest repte i amb un horitzó de deu anys, s'ha elaborat el Pla Industrial de les Illes Balears 2011-2020 del Govern de les Illes Balears⁴³.

Segons aquest pla, la indústria balear presenta elements negatius, com són la insularitat, el poc automatisme en els processos productius, la dependència excessiva de

⁴³ Vegeu Pla Industrial de les Illes Balears 2011-2020. Govern de les Illes Balears.

proveïdors externs, la poca especialització, la falta de finançament o l'excés de rigideses, entre altres factors. D'altra banda, presenta factors positius; per exemple, la tradició, l'especialització, l'elaboració de productes de qualitat, la relació de les Illes amb una marca de qualitat garantida. L'objectiu que es pretén aconseguir mitjançant aquest pla industrial és incrementar la base de les empreses de les Illes Balears en aspectes tan rellevants com són l'especialització, la competitivitat, l'estratègia, la sostenibilitat, la flexibilitat o la internacionalització.

També segons el pla, el camí per aconseguir l'augment del pes de la indústria en el PIB regional passa per promoure la cooperació empresarial, la competència, la col·laboració entre administracions públiques i entitats privades, així com la formalització d'un pacte de competitivitat entre administracions públiques, associacions d'empreses i treballadors.

El pla d'acció passa per incentivar la formació de teixits empresarials diversificats i interrelacionats i infraestructures que, juntament amb les forces del mercat i la dinàmica tecnològica, afavoreixin les sinèrgies pròpies dels clústers. Tot això, dins d'un marc d'economia sostenible.

En definitiva, els objectius que es persegueixen són els següents:

1. Augmentar el pes de la indústria en les Illes Balears el 2020.
2. Desenvolupar instruments financers específics per a la indústria.
3. Desenvolupar una indústria sostenible.

4. Incrementar la base d'empreses exportadores.
5. Augmentar la despesa en investigació i desenvolupament tecnològic.
6. Incrementar el nivell de qualificació dels recursos humans a la indústria.
7. Flexibilitzar l'actuació de l'Administració cap als sectors industrials.

El finançament d'aquest pla per a 2011 s'estima entorn dels 53 milions d'euros, repartits en quatre eixos. L'assignació pressupostària apareix entre parèntesi:

1. Innovació en gestió i tecnologia (12,1 milions d'euros).
2. Internacionalització (1,9 milions d'euros).
3. Formació i recursos humans (32,8 milions d'euros).
4. Infraestructures i suport de l'Administració (6,7 milions d'euros).

Per a l'evolució pressupostària durant tot el període, s'han previst tres escenaris possibles (positiu, neutre i pessimista) i s'ha estimat una quantitat total de 638 milions d'euros en un escenari neutre per al període 2011-2020. L'òrgan responsable de fer el seguiment d'aquest pla industrial serà el Consell Assessor de la Indústria, si bé la direcció general de Promoció Industrial coordinarà el seguiment de les mesures que s'hi preveuen. Una vegada acabat el termini del pla el 2020, es farà una avaluació final per comprovar-ne el grau de compliment. [\(Vegeu el quadre AI-42\).](#)